

A bogácsi önkormányzat lapja

Bogácsi

Nyár

III. évfolyam 2. szám

*Kovács Dóra,
az I. Bükkaljai Borfesztivál borkirálynője,
bogácsi lakos*

I. BÜKKALJAI BORFESZTIVÁL

1993. június 26-án, szombaton Bogács, a megyei Mezőgazdasági Érdekvédelmi Szövetség, a község önkormányzata és a helyi művelődési ház szervezésében nagy érdeklődés közepette rendezték meg az I. Bükkaljai Borfesztivált.

Ennek középpontjában a megyei borverseny állt. Szajlai Sándor, Bogács polgármesterének köszöntője után dr. Merényi Károly, a Kertészek és Kertbarátok Országos Szövetségének elnöke, a borverseny fővédnöke mutatta be a négy kategóriában (bükkaljai vörös- és fehérborok, hegyaljai Furmint és Hárslevelű, illetve szamorodnik, aszúk) összesen 196 bort elbíráló szakmai zsűrit. Közben a művelődési ház udvarán szőlészeti-borászati gépek bemutatója és vására zajlott, s egy másik szakmai zsűri a bogácsi Kovács Dóra személyében borkirálynőt választott.

A szép, és a szőlőhöz, borokhoz is értő borkirálynőt fiákeren vitték a strandra, ahol a fürdőzők hatalmas tömege előtt, a Bogácsi Népdalkör szereplését követően dr. Farkas Attila, a zsűri elnöke hirdette ki a megyei borverseny eredményét.

(Benevezett 91 termelő 196 borral)

Aranyérmes	58
Ezüstérmes	52
Bronzérmes	49
Elismerő okleveles	22

Munkában a bükkaljai fehérborok kategóriájának zsűrije

Bogácsi termelők eredményei:

Aranyérmes kapott: Balázs Vendel (1991) Chardonnay, Balázs Vendel (1992) Chardonnay, Derda József (1990) Olaszrizling, Hórvölgye Mgsz (1992) Muscat Otonell, Siklósi János (1992) Rizlingszilváni, Kerékgyártó Gábor (1992) Zengő, Varga Viktor (1992) Olaszrizling, Szerencsi Ottó (1990) Kékfrankos, Szerencsi Ottó (1992) Kékfrankos, Szerencsi Ottó (1990) Zweigelt, Siklósi

János (1992) Cabernet-Sauvignon, Kiss Lajos (1992) Kékfrankos, Fekete Rudolf (1991) Furmint, Hajdu Roland (1991) Zweigelt.

Ezüstérmes kapott: Varga Viktor (1992) Ezerfürtű, Fekete Rudolf (1992) Zengő, Hórvölgye Mgsz (1992) Tramini, Hórvölgye Mgsz (1992) Leányka, Szerencsi Ottó (1992) Olaszrizling, Derda József (1992) Olaszrizling, Balázs Vendel (1992) Bánáti rizling, Fekete Rudolf (1992) Furmint, Varga Viktor (1992) Kékfrankos, Siklósi János (1991) Cabernet-Sauvignon, Derda József (1992) Vénhegyi vörös, Kerékgyártó Gábor (1992) Biborkadarka-Merlot, Kiss Barna (1992) Cabernet-Sauvignon, Fekete Rudolf (1992) Kékfrankos, Orosz Sándor (1992) Muscat Otonell, Hajdu Roland (1992) Olaszrizling, Hajdu Ádám (1992) Zweigelt.

Bronzérmes kapott: Siklósi János (1991) Bianka, Kiss Lajos (1992) Olaszrizling, Balázs Vendel (1992) Muskotály, Burcsák József (1992) Rizling, Seberin Vendel (1992) Vénhegyi fehér, Szerencsi Ottó (1992) Olaszrizling, Nyeste István (1992) Rizlingszilváni, Siklósi János (1992) Bogácsi bikavér, Hajdu Norbert (1992) Zweigelt.

Elismerő oklevelet kapott: Balázs Vendel (1992) Tramini, Kiss Barna

A borversennyel párhuzamosan szőlészeti és borászati kisgépekről is rendeztek kiállítást a kultúr-ház udvarán

A borkirálynő a polgármester Szajlai Sándor társaságában érkezett az eredményhirdetésre

(1992) Muscat Otonell, Majoros László
(1992) Leányka, Szeberin Vendel (1992)
Vénhegyi vörös.

Bogács község díszoklevelét kapták:
Szerencsi Ottó, Derda József, Fekete Rudolf, Varga Viktor, Balázs Vendel, Hórvölgye Mgsz.

Bogács község polgármesterétől különdíjat kaptak: Szerencsi Ottó, Derda József és Balázs Vendel (a község címe-revel díszített butella).

Mezőgazdasági Kistermelők B.-A.-Z. Megyei Szövetségétől különdíjat kaptak: Szerencsi Ottó (hollóházi díszváza).

Kertészek és Kertbarátok Országos Szövetségétől különdíjat kapott: Siklósi János (herendi díszváza), Kerékgyártó Gábor (szakkönyv).

Tokajhegyaljai Bortermelők Egyesületétől különdíjat kapott: Hórvölgye Mgsz (fémkancsó).

A borfesztivál borainak királya az egyetlen 20 pontos bor: Mádról Bátorfi László 1989 Édes szamorodnija.

A rendező intézmény nevében gratulálunk minden díjazott bortermelőnek.

*Daragó Károly
Műv. Ház ig.*

A bogácsi fürdőben érdeklődők százai hallgatták a szakzsűri értékelését

A nyíregyházi főiskolások kiállítása

Június 27-én, vasárnap délután négy óra körül művészpártoló bogácsi kör tagok és a községünkben táborozó művészettörténész egyetemi hallgatók előtt Hegyi Imre nyitotta meg a kiállítást. A nyíregyházi rajzszakos tanárjelöltek Barczy Pál Munkácsy-díjas festőművész vezetésével az idei nyáron ötödször táboroznak Bogácsban. A kiállító tanárjelölteket Katona István végzős hallgató képviselte. Barczy Pál főiskolai tanár tárlatvezetését érdeklődéssel hallgatták a megjelentek. A kiállítás augusztus végéig megtekinthető a Művelődési Házban.

Népfőiskolai előadássorozat

Népfőiskolai előadássorozat volt az idegenforgalom minőségi fejlesztése érdekében. Márciusban és áprilisban 12-24 fő érdeklődő részére, Hegyi Imre a népfőiskoláról, Hajdu Imre Bogács és környéke látnivalóiról és helyben hasznosítható tapasztalatait adta közre, Kovács Gábor, a Borsod-A.-Z. Megyei Idegenforgalmi Hivatal vezetője a megyei látnivalókról, a szervező segítő tevékenységéről és a vendéglátók érdekvédelmi összefogásának fontosságáról szólt, dr. Farkas László – újtelepi lakos – az idegenforgalom történetéről, gyakorlati fogásokról beszélt. Remélhető, hogy a megjelentek megszívlelik a hasznos tanácsokat. A népfőiskola Szent Márton-nap után folytatja tevékenységét.

Társadalombiztosítási önkormányzati választások bogácsi eredményei

Egészségügyi biztosítás:	
Munkástanácsok	61
Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés	29
Keresztény Szociális Országos Szövetség	43
Autonóm Szakszervezetek	38
Liga	79
Szakszervezetek Együttműködési Fórum	44
Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége	246
Nyugdíjbiztosítás:	
Liga	39
Munkástanácsok	63
Autonóm Szakszervezetek	41
Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés	24
Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége	283
Keresztény Szociális Országos Szövetség	34
Szakszervezetek Együttműködési Fórum	62

Meghívó a Bogácsiak I. (világ)találkozójára

Bogács Község Önkormányzata a Bogácsi Kör és a Bogácsi Művelődési Ház 1993. augusztus 20–21-én megrendezi Bogácson a Bogácsiak I. (világ)találkozóját, amelyre a rendezőszervek nevében tisztelettel meghívom Bogács község lakosságát és mindazokat, akik származásuk vagy rokonságuk révén Bogácshoz kötődnek.

Augusztus 20. Szt. István király ünnepének programja

9.30 Szentmise a Szt. Márton templomban

11.00 Ünnepi megemlékezés a Művelődési Házban

Bogácsi önkormányzat kitüntető díjainak átadása

12.00 Fogadást ad Szajlai Sándor Bogács polgármestere az iskola ebédlőjében

13.00-15.00-ig Ebéd rokoni-baráti körben

15.00 Tájékoztató a község életéről és fejlődéséről

15.30 A község bejárása és megtekintése autóbusszokkal

17.30 Baráti beszélgetések a Művelődési Házban

19.30 Bogácsi Fonó előadása a Művelődési Házban

Előadja a Bogácsi Hagymányörző Együttes

Augusztus 21. programja

10.00 Vigh Rudolf népzene kutató emléktáblájának avatása a szülőházánál – Széchenyi u. sz. (Újsor)

12.00 Ebéd rokoni-baráti körben

15.00 Vranovsán Népiegyüttes műsora a fürdő szabadtéri színpadán

16.00 Pincelátogatás és borkóstolás a pincesorokon közben

18.00 Zenés multság a Fürdő Étterem kertjében

tárogatószerenád

zenés multság a Fürdő Étterem kertjében

A találkozó sikeres megrendezése érdekében kérem a község lakosait, hogy ezt a MEGHÍVÓLEVÉLET szíveskedjenek elküldeni a távol lévő rokonaiknak és ismerőseiknek.

Az általunk összegyűjtött címekre a rendezők küldenek MEGHÍVÓLEVÉLET.

Kérjük a leendő résztvevőket, hogy szállásigényüket előzetesen szíveskedjenek bejelenteni a következő címre: MŰVELŐDÉSI HÁZ BOGÁCS, Alkotmány u. 5. 3412

Őszintén remélem, hogy a BOGÁCSIAK I. (VILÁG)TALÁLKOZÓJÁNAK Ön is a vendége lesz. Eseményekben gazdag, szépemlékű napokkal, a szülőföld szeretetével és megújított baráti kapcsolatokkal gazdagodva együtt tölthetjük jeles ünnepünket.

Szajlai Sándor polgármester

A Bogácsi Nyár '93 rendezvényei

Június 26-án I. Bükkaljai Borfesztivál

Folklórprogramok a fürdő szabadtéri színpadán.

Július 3–4. Nemzetközi Dalostalálkozó

Szereplő csoportok: Tard, Tiszatarján, Ostoros, Nyírtelek, Felsőzsolca, Alsólakos, Csente, Gyulafirátót, Kecel, Bogács, a CSEMADOK kassai járás együttese

Július 4-én de. 10 órától szereplő csoportok Táborfalvi Csutorás Együttes, Öskü, Táborfalvi Népzenei Együttes, Nyíradony Szarvas, Bugyi, Sepsiszentgyörgy, Novaj, Nyírpazony, Ostoros, Szentistván, Vajdabokor, Kesztlőc

Július 18-án 15 órakor

Bogácsi Hagymányörző Együttes műsora

Július 31-én 15 órakor

Néptáncbemutató

Augusztus 15-én 15 órakor

Bogácsi lakodalmás

Augusztus 21-én 15 órakor

Vranovsán Népiegyüttes műsora

Kiállítás a Művelődési Házban.

Június 27.-augusztus 30-ig a Nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola hallgatóinak kiállítása a bogácsi alkotótáborban készült művekből.

Dalosság Bogácson

A bogácsiak nem csak énekeltek, de szívesen hallgatták a többi együttes műsorát is

Az 1993. évi Nemzetközi Dalostalálkozóra július 3–4. között került sor. Most is Bogács adott helyet a rendezvénynek, ez a hegyekkel körülvett, barátságos, Borsod-Abaúj-Zemplén megyei község. Halász Péter, a Magyar Művelődési Intézet igazgatója nyitóbeszédében Sütő Andrást idézve ezekkel a szavakkal indította el a fellépő együtteseket: „Amíg egy nép énekel, addig messzire hallatszik, hogy létezik”. A Mezőkövesd és Környéke Kulturális Egyesület és a Bogácsi Művelődési Ház által szervezett fesztiválon sok országrész képviseltette magát határainkon innen és túl. Érkeztek csoportok Tardról, Tiszatarjánból, Ostorosról, Nyírtelekről, Felsőzsolcáról, Alsólakosról, Csentéről, Gyulafirátótról, Kecelről, Ösküről, Nyíradányból, Szarvasról, Bugyiról, Novajról, Sepsiszentgyörgyből, Nyírpazonyból, Szentistvánról, Vajdabokorból, Kesztlőcről, természetesen Bogácsról és két együttes Táborfalváról – a Csutorás és a Népzenei Együttes. A népi együttesek tájegységükre jellemző, többnyire maguk által készített ruháikban léptek fel, és a júliusi hőség ellenére lelkesen és jókedvvel

lyeket színes népi hangszerekkel – például gordonnal, citerával, bőgővel, tekerőlanttal, dudával, furulyával és tangóharmonikával – tették változatossá.

szervezésében érkező Kassa környéki csoportok András-napi, adventi és karácsonyi népszokásokból mutattak be egy csokorral. De a határon túlról érkező együttesek

a magyar népdalok mellett a szláv és szlovák népzeneből is adtak ízelítőt. A zsűri tagjai – Biztalan József, marosvásárhelyi népzene kutató, Kóka Rozália, a Magyar Művelődési Intézet főmunkatársa és zeneszerző, Kelemen Ferenc, a Marosvásárhelyi Rádió zenei szerkesztője – igazi népzenei csemegékkel találkozhattak, de az egyszerű bábéskodónak is nagyszerű élményt nyújtott a kétnapos fesztivál. Örömmel tapasztalhattuk azt is, hogy az együttesekben nagy számmal találhattunk fiatal fiúkat és lányokat is, és néhány egészen kicsi gyermeket is bevontak az éneklésbe. Jó érzés tudni, hogy az ifjúság is megőrzi a tájegységükre jellemző hagyományokat, és ha nem is beszélnek olyan ízes tájszólásban, mint az idősebbek, a dalaikat, éneklési kedvüket és szokásaikat tovább fogják vinni. A szereplő csoportok, valamint az itt nyaraló nézőközönség a fesztivál után is remek programokat tervezhetett magának. Jó túralehetőséget kínáltak a környező hegyek és települések, és természetesen a házigazda Bogács, és estefelé érdemes ellátogatni a híres bogácsi pincékbe. Szerintem mindenki gazdag élménnyel távozott a dalostalálkozóról, amit Kóka Rozália tak: „Énekeljünk, énekeljünk, mert anúg az ének szól, hallgatnak a fegyverek.”

A Nemzetközi Dalostalálkozó a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat, Mécénás Alapnak támogatásával valósult meg.

Estefán Tünde

Templomunk kedves ünnepén...

Az oltár felszentelését és az ünnepi szentmisét dr. Seregély István egri érsek celebrálta

„Ünnepélyre szóltak a harangok,
Összegyűltünk oltárod elé,
Gyermekszívek és a meglelt aggok,
Leborulunk szent kegyelmedért.”

Valóban, ünnepi harangszó hívta egybe Bogácson a falu és az egyházközségekhez tartozó települések lakosait, hívő népét 1993. május 29-én este 7 órakor a Szent Márton templomba.

A több éve tartó, részletekben végzett felújító munka legfontosabb része, a szentély készült el: a főoltár a tabernákubumnál, a szembemiséző oltár, a szószék, az olvasóállvány, valamint a papi és minisztráns székek. A mesterien megmunkált ősi anyag –

a veres kő –, és a művészien felépített oltár egyaránt csodálatot és áhítatot vált ki minden emberből, aki belép templomunkba. Közel érzi magát Istenhez, közelebb érzi a Mindenhatót magához.

Aszentély harmóniája sugallja felénk azt a kegyelmet, hogy imádságos lélekkel teremtsük meg magunkban is a belső niát, amely nem emberi parancsra, felületes egyéni elhatározásra, hanem csak Isten hívó segítő szavára alakul ki, melyet ha elfogadunk, béke lesz a szívünkben. Ehhez segít hozzá bennünket a megújult templomunk.

A felújítás gondolata Juhász Ferenc plébános úrtól ered. Szilárd elhatározásának,

következetes és kitartó munkájának az eredménye, hogy a kitűzött határidőre elkészülhetett a szentély.

A tervezés Tilles Béla budapesti tervezőművész ibletett munkája.

A részletes, aprólékos, gondos faragást Csíki László helybeli kőfaragó mester készítette, mely valóban mesterműnek számít.

Astílusában teljesen odailleső 11 szék Kormos Tibor asztalosmester kezemunkáját dicséri,

Kísérje Isten áldása további alkotó munkájukat is!

A költségek tetemesek, de a hivatalos és a névtelen adományozók – talán nehezen összegyűjtött – forintjai a felhasznált anyagokra és a felmerült munkadíjakra elégnak bizonyultak.

Segítő adományukért köszönet az Egri Érsekségnek, a Bogácsi Önkormányzatnak és minden kedves Hívőnek! Isten fizesse meg!

Az oltár felszentelését és az ünnepi szentmisét dr. Seregély István egri érsek úr celebrálta. Főpásztori szavával hirdette Isten örök dicsőségét, köszöntötte Isten hívő, adakozó, munkás népét.

Pünkösöd előestélyén imájában kérte a Szentlélek Úristen megszentelő kegyelmét az Egyházra, minden hívő keresztényre.

Külön dicsérettel szólt a gyermekekhez, akik őszinte átéléssel, áhítatos szívvel, ünnepi műsorral köszöntötték Isten házának ünnepét.

Másnap – Pünkösöd vasárnapján –, 23 elsőáldozó kisgyermek járult először a megújult oltárnál az Úr asztalához, hogy hitét megvallva, elkötelezze magát Jézusnak. Kísérje kis életüket, Jézus segítő szeretete!

Templomunk Isten háza, és a mennyország kapuja! Köszönjük Néked, Urunk!

Tóth Rózsa

Szokás szerint a mezőgazdasági szövetkezetben Molnár István a beszélgetőtársunk. Először is az aszályról. Huszonöt éve él itt a községben, de ilyet még nem tapasztalt. A búza szára az idén csak 20–25 centiméteres. A kalász is fele a szokottnál. Harminckét mázsa hektáronkénti termésre számítanak. A mai körülmények között ez jó termés lesz. Úgy gondolják július 1-jén elindulhatnak a kombájnok. Árpából valamivel kevesebb lesz a kiesés. A talajelőkészítés és a vetés is jó időben történt. Hektáronként 30 mázsa termést remélnek. Napraforgónál, ahogy tavaly, most is kettős kelés volt. Nincs teljes egyöntetű állomány. A kukorica Húsvét körüli vetése szerencsésnek bizonyult, különösen a magángaz-

Aratunk

daságban (a volt háztáji) nagyon szép az állomány. A szőlőben a korábbi aszályos esztendők és az idei fagy különösen az Ottonell fajtánál okozott kárt. A burgonya kezelése a magángazdaságokban nem jó. Ezenkívül az idén nagyon sok a burgonyabogár. Az eddig használt szereknek már ellenállnak. Egy gazda azt mondta, czehtől már csak hízik a bogár.

A Hórvölgye szövetkezet területén eddig két ízben volt földlicitálás. A négy község határában 777 hektár területet 11 006 aranykorona értékben jelöltek ki kárpótlás-

ra. Ebből a bogácsi határban 352 hektár 5711 aranykorona értékben kerül licitálásra. Eddig 52 hektárt, ami a terület 14 százaléka, 1021 aranykorona értékben, 17,8 százalék vásároltak meg a Libásban, a Szögben és a Meggyes-erdőben. Az a tapasztalat, hogy nincs nagy érdeklődés a földvásárlás iránt, igaz, hogy többen nem kapták még meg a kárpótlási jegyüket. Jellemző, hogy inkább a szövetkezetnek akarják bérletbe adni a földet. Számukra az volt a lényeges, hogy a föld a nevükön legyen, és tudja, hogy hol van. A korábbi esztendőben a háztáji bizonyos biztonságot adott, most is sokaknak a legfőbb gondjuk, hogy legyen krumpli és kukoricaföld.

Árpád Géza

Bővült a „Fészek” camping

A tulajdonos Kóta Csaba úszásoktatást, majd számítógépes tanfolyamokat szervezett a fiatalok részére. Így kezdte bogácsi vállalkozói tevékenységét. Területvásárlással alakította ki a mai camping területét, nagyon kemény kétéves fizikai munkával. Kora nyártól őszig főleg német és holland vendégei keresik fel, sokan évek óta visszatérnek hozzá.

A múlt év végén megvásárolták a Bory-féle malmot a mellette lévő gépházzal együtt, amelyet évtizedeken keresztül a mezőkövesdi áfész bérelt és szeszfőzdeként működtetett. Legutóbb a Németh, majd a Nagy család kezelte. A Kóta család itt alakította ki a camping új bejáratát, ahol fogadják a vendégeket, a felújított kicsinosított épületekkel, fugázott kőfalakkal és parkosított területtel.

A hasznosítása felől érdeklődve a család – igen a család, mert itt mindenki dolgozik és véleményt mond – elmondja, hogy ötezer ötle-

tük van erre. Azt határozottan mondják, szálloda nem lesz. Erre szolgál a szembeni Alabástrom panzió. Hangoskodó hely sem lesz. Talán malmocsárda, táncház a népművészet szolgálatában. A külföldi vendégek ugyanis melegen érdeklődnek az ilyen programok iránt. A főiskolás lány népzene és énekszakos hallgató Nyíregyházán és az egri barátaival akár az idén is bemutatkozhatnak már. Szerintük nagy lehetőségek vannak Bogácson. Mindenféleképpen valamilyen egészséges szellemiséget kellene formálni.

Hol, mikor és ki főzi majd a pálinkát Bogácson? Kérdésemre a családfő válasza: az épület, a berendezés itt van, nem gördíték akadályt a folyamatos pálinkafőzés elé – ősztől–tavaszig – de nem veszem zokon, ha valaki másutt vállalkozik egy szeszfőzde működtetésére. Korrekt üzleti feltételekkel és emberi módon normális kapcsolatot lehet kialakítani.

Hegyi Imre

Kinyitott a „Paprika csárda”

Két hét óta szívesen látja vendégeit az egri Angyal Attila vállalkozóésmunkatársai. Bogács-csal megismerkedve elhatározta, hogy egy alkotótábor létesít az Erzsébet utcában lévő volt Styavina (Csavinya)-féle házban, ahol az idősek napközije volt. Bérleti díjat fizet az önkormányzatnak. Több kisházat is megnézett a községben, végül is a Táncsics utca 8. számú házat (özv. Győri Imréné Kiss Borbála – közismerten Cipő Bori nénié) vette meg.

Hangulatos kis vendéglőt – a budaiakhoz hasonlót akar kialakítani, ahol nincs harsogó zenekar, ahol az emberek szívélyesen, jó hangulatban beszélgetnek, nem részegednek le. Az elmúlt napokban a bogácsiakon kívül cserépicék és a

zsérciek is szívesen vacsoráztak itt. A német, holland és az angol vendégeket németül és angolul beszélő pincérek á'la carte, azaz étlapról szolgálják ki. A vendégek főleg harminc–negyven év körüliek. A diszkóból jövők közül éjjel körül sokan fogyasztanak palacsintát és rántott sajtot. Vendéglátási elve, filozófiája: más közönsége az én közönségem is. Kollegális kapcsolatot kíván kialakítani más vendéglátókkal.

Hétféle programot szeretne szervezni, ősszel szüreti bált, télen pedig ipartestületi bált is, a házat pedig egy új teremmel bővíteni.

Hegyi Imre

RÉGI EMLÉK

Hajdani borozgatás a Csecslyuki pincesoron

Dr. Magócs Gusztáv, a vállalkozó házi orvos

Valójában vállalkozásjellegű, mert az orvosi tevékenységben sok mindent fix és kötött, bizonyos esetekben keretjellegű. Július 1-jétől már nem az önkormányzat kapja a társadalombiztosítástól az egészségügyi ellátásra a pénzt, hanem a vállalkozó orvosnak kell kigazdálkodnia az egészségügyi kártyák után kapott összegből és a minimális területi pótlékból. A szakmai feladatok terén nem lesz változás, mert ami eddig ingyenes ellátás volt, az továbbra is marad. A kapott pénzből jó gazdálkodással ezt a területet tovább lehet bővíteni. Önállóbb lesz, mert bizonyos esetekben nem kell például sebkitőzésre a mezőkövesdi rendelőbe küldeni a beteget. A rendelkezések főleg városi egészségügyi ellátásra vonatkoznak, így a falusi orvosok országos gyűlésén a falu érdekében kellett hallatnia hangjukat. Cserépfaluban dr. Orosz János, és a szomolyai orvos is már egy éve gyakorolja a vállalkozó orvosi tevékenységet. A vállalkozó orvosnak gazdasági és pénzügyi ismeretekkel is kell gyarapítania tudását.

Az 1970 augusztusában átadott „Egészségház” tulajdonosa továbbra is a helyi önkormányzat. Az épület állagának karbantartása is az ő gondja. A törvény értelmében köteles átengedni az épületet használatra a vállalkozó orvos részére. Az orvos fizeti a munkatársainak a bérét, járulékat a villany, a fűtés, a víz, a szennyvíz és a mosatás díját, na és a saját bérét is.

A vállalkozó orvosnak ez év július 1-jétől sokkal több adminisztrációs, írásbeli elfoglaltsága lesz. Ez év november 30-ig sok adatot tartalmazó kartont kell kiállítania minden biztosítottól. A tüdőszűrés, a szemüvegíratás, az ideggondozói és a bőr- és nemibeteg-gondozói vizsgálatokra nem kell kérni a beutalót az arra rászorulóknak. A többi esetben csak a vállalkozó házi orvos beutalójával lehet a rendelőintézetben és a kórházban jelentkezni. Az orvos munkája – a másik, a beteg embert kell gyógyítani – nagyobb nyugalmat kíván. Az Egészségházban javítani kell a körülményeket, ahol az általános orvosi ellátáson kívül, fogorvosi ellátás és védőnői szolgálat is működik. Ezenkívül két szolgálati lakás is van. Nem jelentene luxust, ha a község nagyon jó telefonellátottságát az egészségügyi szolgálatban is javítanák.

Dr. Magócs Gusztáv két éve él községünkben a családjával. Nemrégiben a Spiegel-Kovács Sándor-féle (Pigli) házat vették meg. Kecskeméti házukat eladták. Felesége dr. Rákóczi Éva is orvos, aki jelenleg Egerben teljesít szolgálatot. Az ő édesanyja is ideköltözött. A házukat a régi Spiegel-féle ház udvari részét az ámbitusos, gangos részt felújították és bizonyos mértékben modernizálták. Ilyenformán az Egészségházban az emeleti 80 négyzetméteres szolgálati lakást az önkormányzat, mint tulajdonos hasznosíthatja.

(hegyi)

„Lakodalom lesz a mi utcánkban...”

Régen hallatszott a mi utcánkban vidám lakodalmi énekszó. Az elmúlt évtizedek alatt megteltek az újtelepi utcák családi házakkal, amelyekben az új, kisgyermeklakosság a szépülő, korszerűsödő új környezetben növekedett felhőtlenül észrevétlenül.

Az esküvői ünnepség előkészületei az ezzel párosuló szülői gondoskodás nem csökkent, nem szürkült, továbbra is a legnagyobb családi ünnepi rangját őrizte meg. Ha eltekintünk az előkészületek nehéz, sok időhöz kötött családi, baráti, jó szomszédi munkájától és anyagi gondjaitól, nagy a vidámság, jókedv, az örömet kifejező nótaszó, a közös ének.

Magyarnóta-dalkincs megújulása okoz a vendégseregnek sok örömet. Tiszteletre és bámulatra méltó az a dal- és nótagyűjtemény, amely az előkészületek, a gyülekezés és a hivatalos szertartások után előadásra kerül.

Kulturális életünkben a népdalt túlnyomórészt a hivatásos szakemberek kisajátították, a népi dal és nótakincs leértékelődött. Észrevehetően fogynak a cigányzenekarok, a műsorszórásból is kiszorúlnak a népünk által megismert nóták, dalok. Ezért emeli az öröm és vidámság napjaivá a lakodalmat a vendégsereg dalos együttese. Itt tudományoskodó válogatás nélkül a lélekből, emlékekből törnek fel a dalok-nóták. Kiderül, hogy a hétköznapi embereknek egyéni dalkészletei vannak, csoportos dalbemutatóra képesek, zenei hallással, érzelmkifejező készséggel és kórusfegyelművel hivatásos karnagy vezénylese nélkül is képesek.

Sokan ismerik még a dalt „...Fehér galamb száll a falu felett...” lelket nyugtató

jelkép, a béke az ártatlan boldogság, a fiatalság szép reményeinek és a szülői örömök összegezett értelme. Érzelmes, dallamos, lágy gondolatvilág, amelyet az ünnepi alkalom emel a hétköznapi gondok fölé. Ezt elfelejteni, leértékelni nem szabad.

A vidám vendégsereg nem is hagyja magát, a vidám dalok kifogyhatatlanul jutnak a szabadba messzhangzóan. Senki sem panaszkodik a csendháborításra. Kedves a betérő vendég is, osztatlan az öröm az ifjú pár reménytelen boldogságában.

Ki tudná felsorolni a számtalan ismert magyar nótát, máig örökzöld katonanótákat.

Elő és alig feltárt dalvilág ez, amely tovább él szöveggel nélkül is az idősebbekben és csökkenő mértékben a mai ifjúságban is, mivel az iskolákban alig tanulható.

A kemény rock és a gyorsan hervadó táncdallómeg hangzavara ellenére tovább él a magyar népi nóta-dalkincs világ a négy világtáj felé, ahol magyarok élnek, hazánkban, községeinkben, falvainkban, a mi szépen fejlődő községünkben is.

Ez a népi nótakincs, ez él a falu népének lelkében, ez szolgáltatja magyarságának nemzetiségének sokszínű, társadalmi szintkülönbség nélküli önvallomását.

„...Ezt a hegyet a zsebkendőmnek a négy sarkában is elhordom...”

Ez a jelkép, eszmei tartalma a minden akadályt legyőző akaratnak és az ezzel együttjáró munkának.

Nem akadt még olyan számszaki alkalmazott, aki összegezte volna pénzértékben, órabérben, napszámban az önkéntes és a szeretet által teljesített lakodalmi szolgáltatást.

Pályakezddéshez összegyűjtött anyagi javak, ma mondhatjuk: „Kezdő tőke”, ugyan csak a szűkebb és távolabbi családi és ismeretkör kézzelfogható támogatása és jókívánsága. A vendégsereg közvetlen résztvevője a jövőt építő új család életbe indításának.

Az ünnepélyes események között jogsúlya van a jó hangulat folyamatos fenntartásában. Ha a fizetett zenészek alkalmat adnak a saját dalkincs szabad áramlásának, úgy élnek is ezzel az íratlan forgatókönyv szerint.

A mi községünk szociográfiai felülnézete kedvező képet mutat az ifjú nemzedék fokozatos helybenmaradásában.

Gyakori lakodalmak, megnövekedett forgalom az anyakönyvi bejegyzéseknél a kibővített Községházán kedvező jeleknek tekinthetők.

Felsorolhatjuk többé-kevésbé helyes sorrendben a széletterjedő községünk korszakállomásait: Újsor–Újtelep–Pást. Új házak, korszerűen felszerelt új otthonok, szépen öltöztetett, gondozott ifjú gyermekereg sokasodása fejezi ki a szűkebb értelemben vett hazaszeretet, lakóhelyi hűség etnikai összetartozás valóságát. Eszembe juttatja a lakodalmi vidámság örökzöld dalamát a megvalósulás folyamatának élő kifejezésére.

„...(Nem, nem, nem) nem megyünk mi innen el...”

Dr. Nándori Gyula

Bogács időjárásáról a gazdáknak

Bogács időjárását szélsőséges időjárás viszonyok nem zavarják meg. Csapadékból az országos átlag alatti mennyiség hullik.

Természetesen vannak ettől eltérő adatok is.

1967 és 1992 év között az éves átlag csapadékmennyiség 560,8 mm. Kiemelkedő mennyiségű csapadék hullott 1970-ben, 931,1 mm. Azóta egyre több az aszályos évek száma.

1971	360,7 mm	1982	382,8 mm
1973	441,7 mm	1986	382,4 mm
1981	486,5 mm		

és 1992-ben 372,0 mm ami az elmúlt 26 év legaszályosabb éve volt. A fenti adatok bizonyítják, hogy a legtöbb évben a talaj vízkészlete kritikus volt.

Ez erősen kihatott a mezőgazdaságra is. A konyhakerti növények és a szántóföldi kultúrák szenvedtek elsősorban, de az év kezdetén már a mélyebben gyökerező növények pl. a szőlő is károsodott a vízhiánytól.

Az idei téli csapadékmennyiség is jelentősen elmaradt az átlagtól.

	átlag	lehullott mennyiség/mm
január	33,2	6,9
február	35,1	9,6
március	34,8	24,5
április	41,6	47,7
május	58,6	19,0

Június hónapban is a többéves átlag 77,5 mm helyett a cikk megírásáig (VI. 18.) csupán 30,1 mm esett.

Május, június hónapban lehullott esők rövid időtartamúak voltak, 20 és 50 perc között. Így a talaj csak a csapadék egy részét tudta befogadni. A rövid idő miatt a talaj nem tudott lehűlni és az eső másik része a meleg talajról elpárologott. Erre rásegített a gyakori erős szél is.

Jégesők szempontjából is Bogács viszonylag szerencsés helyen fekszik. Kiseb jégveréses évek: 1975, 1980.

Ez év június 4-én délután jött jégeső rövid ideig tarott és a mogyoró nagyságú jégzemek nem tettek nagy kárt a szőlőkben.

A jégeső kizárólag záporoszerűen esik és többnyire heves és tartós zivatar kíséreléssel.

Szerencsés volt az is, hogy a szőlő intenzív növekedési szakaszában jött a jég és a növény gyorsan regenerálódott. Kevés levélsérülés és a fiatal hajtáscsúcsok letörése keletkezett.

A napsütéses órák száma magasabb volt az átlagtól, de ezzel együtt a hőmérséklet is magasabb volt. Május 10-től 27–30 °C maximum hőmérsékletet lehetett mérni, ami előbbre hozta a szőlő virágzását. A virágzás idején június elejéig tartósan meleg idő volt, így a terméskötődés jónak mondható.

Összegezve a leírtakat, ha rendkívüli időjárás nem következik be, bizakodva nézhetünk a jövőbe, legalább is szőlőtermés szempontjából.

Siklósi János

„Semmi nem idegen tőlem, ami jó”

HAJDUI IMRE

Harcban, háborúban mindig a sereg élén jár. Együtt a zászlóvivővel, ő a KURTOS adja a jelet rohamra, visszavonulásra, minden csapatmozdulatra. Kürtösnek lenni bátorság, kürtösnek lenni felelősség, kürtösnek lenni dicsőség. A kürtősember a éle jelkép. Ő az, akire akarva akaratlanul oda kell figyelni: ébresztőt fúj és ill silenziof. A kürtös egyfala óra. Igazodni kell hozzá. Célserű, érdekes hozzá igazodni, s nem csak háborúban. Békében is.

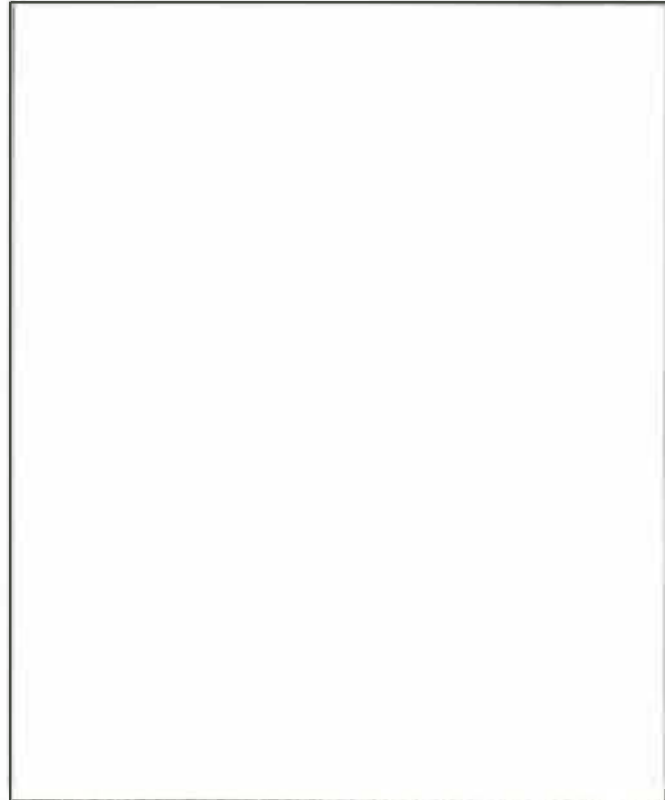
Bogács kürtöse Daragó Károly. A szó valódi értelmében is, hisz, kürtművész-tanári diplomával rendelkezik, a 15 esztendeje a Miskolci Szimfonikus Zenekar kürtöse. De jelképes értelemben is az, mint a dél-borsodi üdülőfaluk (szülőfaluja) művelődési házában igazgatója. No, persze, nem a címe, titulusa miatt, hanem, amit, amennyit és hogyan csinálja.

Bogácskal kapcsolatban sokan és gyakran elmondják, rendkívül szerencsés adottságú település, értékes termálkincsvel, gyönyörű táji környezettel, kiváló kertészeti, mindenekelőtt szülészeti adottságokkal, szorgalmas, erélyen felül is igyekvő magyar lakossággal. Hozzá is teszik afféle irigységgel könnyű nekik. Az a sok hétvégi ház-tulajdonos, a napi 5-6 ezer magyar és külföldi vendég mind-mind hasznot hoz a falunak, gyarapodást biztosít lakóinak. Ez így mind-mind szép és igaz. Csak hát korántsem teljes, pontos vélemény.

A sík vendég, az őket vonzó fürdő, táj, bor, ezek valóban dántók, csak hát az idelátogató vendég szabadsága ideje alatt nem csupán fürödni és bort inni akar. A szabadság éppen arra való, hogy ez idő alatt szellemileg is töltődjön, gazdagodjon az ember. Nos, Daragó Károly, a zenész, a művelődési ház igazgatója ezt ismerte fel. Hogy van egy nagy-szerű természeti adottság, amely emberek ezreit vonzza, s ezzel a lehetőséggel élni kell. S ő élt is vele.

Mn – s nem a lokálpatrióta elfogultság mondatja velem, hanem a reális tapasztalat, hogy – nagyságrendjéhez viszonyítva a legtöbb – s merem mondani, kellő rangú és színvonalú – kulturális programot Bogácson rendeznek nyaranta Borsod-Abaúj-Zemplén megyében. De még abszolút értelemben, sorrendben, a nagyvárosokkal összehasonlítva is, az első öt kulturális centrum közé sorolható.

Ebben a munkában, eredményben sok embernek van része, a minden okciót egyértelműen tá-

Daragó Károly, a bogácsi kürtös. Foltó: Farkos Moya

mogató Polgármesteri Hivataltól, a polgármestertől, Szajlai Sándortól kezdve neves és névtelen lakálpatrióták hosszúsoráig, de a csapat elején a kürtös áll: Daragó Károly. Mielőtt felsorolnánk mi minden történet kulturális téren Bogács az elmúlt években, el kell még mondanunk: Daragó Károly tagja a községi önkormányzatnak, sőt egyik képviselője a dél-borsodi tájnak a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Önkormányzatban.

● *Nem sok ez egyszerre? Hogyan vagy képes eldini ennyiféle funkciót?*

● Ebből egy sem funkció. Mind-mind feladat kitűzött célokkal, kihívásokkal, s ez számomra érdekes, nagykaland, emberi próba.

Ez ideig még mindig volt időm és energiám mindenre, s úgy érzem sikerült behatárolnom minden területen. Persze a kérdést úgy is fel lehet tenni megéri-e ennyi mindennel foglalkozni? Nos erre az a válaszom, anyagilag semmiképp sem. Emberileg, erkölcsileg viszont igen. Bevallom, ha csupán pénzkérésre fordítanám az időmet gazdag ember lennék. Anyagilag csak, mert szellemileg nagyon sívó! Szerencsére az én értékrendemben a pénznél vannak fontosabb, sokkal jobban előtérbe álló értékek is. (Csak zárójelben jegyzem meg, hogy 28 évi munkaviszo-

nyom alatt egyetlen egyszer nem mentem oda egyetlen főnökömhöz sem fizetésemelést kémi, pedig az mindig az átlag alatt volt.) Számomra sokkal-sokkal nagyobb érték, boldogság a pénz-nél például egy olyan esemény-friss példa –, hogy személyesen felkeres és elhozza nekem legújabb zeneművét Birtalan József a neves marosvásárhelyi zeneszerző, aki azt nekem ajánlva írta.

● *Kurcsi, mielőtt valamelyik olvasó nagyképp séggyel, vagy túlzásul idélné Bogács kulturális szerepét illeiben soroljuk fel mi mindennel büszkélkedhet, ha utóközhut cló ez a falu?*

● Annak idején jó tízévvvel kezdtük a templomi hangversenyekkel. Invitálásomra zenész, énekes barátainru lejöttek Bogácsra, a a több mint 700 éves, kiváló akusztikájú Szent Márton templomban nagyszerű koncerteket adtak. Ez a templomi hangversenysorozat azóta is fő attrakciója a Bogácsi Nyár rendezvénysorozatának. A német, holland, belga vendégek különösen el vannak ragadtatva tőle.

● *T éve három rangos zenei tábornak helyszíne a falunk. Elsőként mindig a középiskolások kamara-éneke táhorát rendezzük meg, őket követik a hivatásos énekespályára készülők László Margit operaénekes és Mura Péter karnagy vezetésével. A sőt a zeneiskolások nem-*

zetközi fúvóstabóra zárja. Ez utóbbiban az idén Kárpátaljáról, Erdélyből, Ausztriáról érkezett gyerekeink is voltak.

E táborok hallgatói a tanulás, a próbák mellett rendszeresen koncerteznek a templomban, a termálfürdőben, az Alahástrom panzióban, sőt átjárunk szomszédos falvakba is, mi több rendszeres szereplői vagyunk az egri kulturális rendezvényeknek.

Igaz, hogy hozzám a zene áll legközelebb, de célunk a társalmi szellemi támogatása is. Lassan hagyományossá válik a képzőművészeti tábor. Ebben Barcsi Pál grafikusművész irányításával tanárképző főiskolás fiatalok dolgoznak. A munkák egyrészt kiállítjuk a művelődési házban, egyrészt itt marad a faluba, megteremtve ezzel egy majdani képzőművészeti gyűjtemény alapjait.

● *És úgy a zenész, a kultúrnmunkus Daragó Károly oszlopos szerepet vállalt idén az I. Biikkaljai Borfesztivál megrendezésében, szervezésében is.*

● Semmi sem idegen tőlem ami jó. Miért lenne ez alól kivétel a bor? Magam is szeretem a jó bort. E táj adottságainál fogva nagyszerűen alkalmas egy vissza-visszatérő borünnep, borshow megrendezésére: Idén volt az első, óriási sikerrel, s nemcsak azért mert 196 borral neveztek a megye termelői. A rendezvény fogadtatása volt kiváló. Jövőre már nemcsak Tokaj-Hegyalja, Bükkalja, Eger bortermelőit hívjuk meg, hanem az egész országot, minden borvidéket. Meg fogjuk tudni csinálni!

● *Kurcsi, azt mondják nem lehet az ember próféta saját hazájában. Te hogyan látod ez a dolgot?*

● Nézd, én úgy érzem elismerik a munkámat. Aioit teszek – természetesen sok más jóakarattal emberrel – valahol hasznathozza falunak. Hírnevét növeli, még több vendéget hoz a falunk, s mindebből Mari néni, Jóska hácsi is profitál, mert több gyümölcsöt, bort, csigatésztát tud értékesíteni, több vendégszoba lesz kiadható.

Számomra persze a munkám közvetlen eredménye a fontos, a kulturális, a szellemi haszon, az ezzel megteremthető jó társadalmi atmoszféra. Én ugyanis fontosnak tartom, hogy a környezetemben jó hangulat uralkodjék, mert minden más egyéb tevékenységhez is erre feltétlenül szükség van. Manapság gyakran tapasztalom mindenféle, hogy túl sok a méltatlankodó, kiábrándult, rosszkedvű panaszkodóember. Magamunkapcsolatban egy dolgot biztosan tudok: én nem arra születtem, hogy ezek számát szaporítsam!

Fecske Csaba: A kereszten

Én Istenem, én Istenem, mért hagytál el engem? Mért forogtál a kétség jéghideg vasát szívtemben?

Nem az az elviselhetetlen, az izzó vas-szaggatta seb, a hús kénja, - de az egész lényemet átható jeges rémület,

ahogy utoljára még szétnézek, megfertőződve földi vágytól, mielőtt, mint fogat, kitépsz a fogva tartó világból

Billatáró

Tusnády László

A magányos cédrus

Magányos cédrus búsan áll a parton, a távolba néz, valamire vár. Nagy ágakat a szél felé kitar; így áll, ha nap derül, s borong az alkony.

A csüggelés emészt, fejem leha jtom, az élet oly rideg, nagyon sívó: a nap miúlik, az éjnek árnya vár. Magányos cédrus áll búsan a parton.

A kőbe marva, életet keresve, a fénybe nézni, végtelenbe veszte... Az ég ezer pompába öltöztött.

És fája élni, bus dacolva élni, valami harcsányi, új szípet rendelni lehet itt szikla, víz és ég között.

Óvárosi házak

Mezey István rajzai

ul elhisszük, hogy ez a nyugodt erő. A válsággró, hogy ez csak afféle válság-jelenség. A munkanélküliség pedig nem több, mint bizonyos foglalkoztatási gond. Aztán vannak privátizációs nehézségek, a kórházakban vérelátási zavarok (ezek kisebbek), tapasztalható továbbá némi pangás az iparágak egyikeben – másikkban, s az exporttal is vannak kisebb bonyodalmak. Talán említhetném az oktatási rendszer anomáliáit, de mi ez abból képest, hogy a tankönyvek többsége (avagy jelentős hányada) elkészül szeptemberre.

Talán elég is ennyi példa, hogy mindenki számára világossá váljék: nálunk a csaposlányoktól a kormány tagjaiig mindenki tisztában van a relativitással. Nem úgy, mint a konvenciók igájában nyúló angoloknál. Mert ott például, ha a megegyedtetnél gyorsabban halad a királyi gépkocsija, s ezért felírja őt a rendőr, akkor az uralkodó bocsánatot kér. Ha nálunk hajt gyorsan egy kormánytag, s ennek kisebb baleset a következménye, azt nem lehet elintézni bocsánatkérésrel. Azt ki kell vizsgálni. S a tüzetes vizsgálat kideríti, hogy a tény, az tény – de csupán relatív gyors-

hajtás esete fargott fenn. Mert ugyan mihez képest mehet gyorsan a magyar utakon egy gépkocsi? Nicki Lauda sebességéhez viszonyítva biztosan nem. Hát akkor nyilván egy téves számárfogatához.

Aziből az következik, hogy a mi egész haladásunk – a magyar úton és az út fölött, alatt és mellett – relatív.

Újabb sört kérek a csaposlánytól, s – miután más vendég nincs – mesélek neki a hanzliról. A nem egészen fiatal olvasók – ha másként nem, hát Krúdy írásából – ismerik a kifejezést. Német eredetű szó, de én szeretem – a hangulatá miatt. A hanzli – mint ez a kézikönyvekben is olvasható – a sör lefejtett és összegyűjtött habja. Ha ez nem a hanzli – magyarul a kis falapot (milyen kár, hogy nem tudom a nevét), amivel, szerte Európában, lehúzzák a csapások a sör habját, vagyis a hanzlit. Amisőrt ugyan, de... Hogy egészen világos legyek: a buborékokból összeálló laza képződmény nem embernek való. Kevesebb mesét, s csak mértékkel a babot...

A kisasszony elém teszi a korsó sört – részéről a dolog befejezve; várja, hogy fizessék. Nézem a sört, nézem a nőt – „kivárok”, ahogyan ezt szokták mondani. A hölgy a csap mellett rendelkezik némi pszichológiai érzéssel, mert – magyarul aztal – megjegyzi: „a hab is sör!”

A hab is sör! Hát ez nem igaz! Honnan tud eza lány ilyeneket? Mert ez már filozófia. Fogom a korsót, iszom; most már az életben nem derül ki, hogy történet-e úgynevezett súlycsökkentés vagy sem. Ez most nem is érdekes. Ugyan melyik szomjas ember várja ki a forró nyárban, hogy leszálljon a sör habja... A csapások – miközben mérlik az italt – bekalkulálják a szomjuságot is. Hogy mit számít az egy-kétfentiliter megspórolt sör poharanként? Érdekes számításokat lehetne végezni. Talán nem is annyira a konkrét haszonról van szó, hanem arról, hogy egy élelmes üzletemberek mindig magafelé hajlik a keze. Iszertem egy mixernőt, aki – Isten bizony – anyira megsokta, hogy mindenhol le kell csippenteni egy kicsit, minden számlához hozzá kell adni, hogy mikor azt kérdezték tőle hányóra, akkor is többet mondott be néhány perc-

cel. Magyarán: vérében volt, hogy megcsalja, becsapja a vendéget. Mindez nem új dolog. A pincérek, mixerek, csapások, gebinések minden válfaját ismerem. **Azaz, azt hittem, hogy ismerem, mert filozófikus gondolkodással csapással még nem találkoztam.**

Leülök, iszogatom a sört és ismétlegtem magamban: a hab is sör. Erre az analógiára aztán én is gyártok néhány tételt. Nos, ha a hab is sör, akkor természetesen az óvodás kislány is nő; a Trabant is autó, a Szinva is folyó, a nyugdíj is jövedelem, továbbá a barlang is lakás, meg a panelház is, és a kacsalábon fűgő várkastély is. Mégis, micsoda különbség! Minőségis különbség... Mert a folyadékok felszínén buborékokból összeálló laza képződmény (vagyis a hab) – bár vegyileg tényleg kimutatható benne az ilyen, vagy olyan nedű minden eleme – mégsem tekinthető sem sömek, sem tejnek, sem mustnak, sem málnaszörpnek.

Ezt egy jellegzetes moadásunk is bizonyítja, mely így szól: „Mese habbal” Magyar nyelvetületen nem kell magyarulzni, mindenki tudja, hogy amolyan fölfújtt, föltupírozott szövegről

van szó, amelynek semmi való-ságtartalma, alapja, realitása nincs – éppen ezért nem is kell komolyan venni.

Minden ilyen bölcsesség tapasztalati alapon születik. Ahol él – márpedig nálunk ugyancsak virul – ott nyilván sokat manipuláltak a mesével és a habbal. Bizonyos, hogy nem egy csapás

GYAFMATICI BÉLA

Szó szólóban

kezde, hanem egy vezér – egy küzdeli férfiú. Hogy mikor? Ha viccelni akarnék azt mondhatnám, hogy akkoriban, mikor a Verekei-szoroson bejöttünk a megittasultunk ennek a tejjel-mézzel folyó Kánoánnak a látványától, meg talán a habzó kuziniszától is.

Tény, hogy a buborékokra, a szivárványra, a délibábra egyik népe anyira fogékony, mint a magyar. Vagyis mindarra, fogékonyak vagyunk, ami megfogható.

Ügylátszik nem tudunk ilhiziók nélkül élni. Etszázadok óta tudják népük-ről az országnagyok, ezért ná-

lunk mindig, mindent mesés elemekkel, s egy kis habbal tálatlak, s tálatlak most is. Nem akarok a kezdetekig visszamenni, de már az országot is egy fehér lóért vettük úgyebár. Ezer esztendő alatt aztán Mesebeli János lett maga a nép is, aki akárhányszor nekigyürkőzött, hogy – a mesebeli királylányt el-

nyerendű – hadakozzék a Sárkánnyal. Időnként ugyan ránk-ránk kiállott valaki: „A királylány: mese János”, de minden hasztalan. Pedig a maga nagy aránában jónéhányszor ottlgytük a fogunkat.

Hósi pőzban, győzelmes csatón ábrázoltatott a magyar, s kevés szó esett a vesztes háborúkról.

Furcsa nép vagyunk. Azt nem hisszük el, hogy az áhított királylány – akinek ölelésére anyira vágyunk – mese, de, ha valaki azt mondja netán, hogy a hab isső, annak hitelt adunk. A kapkodásról, a bizonyítvány falytonos magyarázásáról példá-

NEMZETKÖZI IFJÚSÁGI ZENEI TÁBOROK BOGÁCSON

A Bogácsi Művelődési Ház szervezésében 1993. július 9–augusztus 8. között 3. alkalommal rendezzük meg a zenei táborokat.

Középiskolások kamaraénekes tábora július 8–18-ig Regős Zsolt karnagy vezetésével.

KONCERTPROGRAMJA:

Július 10. Szombat 19.30
Zenés áhítat
a Bogácsi Szt. Márton templomban

Július 11. Vasárnap 15.00
Hangverseny
a Tiszakeszi Ref. templomban

Július 11. Vasárnap 19.00
Hangverseny
a Tiszabábolnai falunapon

Július 15. Csütörtök 20.00
Hangverseny
az Egri Bazilikában

Július 17. Szombat 19.30
Hangverseny
a Bogácsi Szt. Márton templomban

Kamarakórusunk június 22–29. között részt vett a lengyelországi Bydgoszcz-i Nemzetközi Zenei Fesztiválon, ahol 3. helyezést ért el.

Fiatál Énekesek Nyári Találkozója július 19–29-ig László Margit operaénekes és Mura Péter karmester vezetésével.

KONCERTPROGRAMJA:

Július 22-én 16.00
Hangverseny Bogácson
az Alabástrom panzióban

Július 22-én 20.00
Hangverseny Egerben
a Franciscanus Udvarban.

Július 24-én 19.30
Hangverseny Bogácson
a Szt. Márton templomban

Július 25-án 16.00
Hangverseny Tibolddarócon
a kat. templomban

Július 28-án 19.30
Hangverseny Bogácson
a Művelődési Házban

Zeneiskolások fúvós tábora július 30–augusztus 8-ig, Panyi Zoltán karmester vezetésével.

Térzenék lesznek:

Augusztus 5-én 16.00
Bogácson a Hőfürdőben.

Augusztus 6-án 15.00
Tardon a Tájház udvarán.

Augusztus 6-án 17.00
Mezőkövesden a Fő téren.

Augusztus 7-én 10.00
Bogácson a Hőfürdőben.

A táborok koncertprogramja a Művészeti és Szabadművelődési Alapítványi pályázat támogatásával valósul meg.

*Daragó Károly
Műv. Ház ig.*

Népművészeti fórum Mezőkövesden

Mezőkövesd város önkormányzata szívélyesen invitált „Fórum az 1996-os népművészeti programok bemutatására” című tanácskozásra. A találkozó lehetőséget teremtett a népművészet terén tevékenykedők számára, hogy az 1996-os EXPO és a honalapítás 1100. évfordulójának méltó megünneplésére készülve elképzeléseiket ismertessék. Egyfelől a Művelődési és Közoktatásügyi Minisztérium, a világkiállítással foglalkozó társaságok és irodák, országos kulturális intézmények képviselői, másfelől a megyei szervek és helyi civil alakulatok tájékoztatták egymást a „holt tartunk”-ról.

Pap János Mezőkövesd polgármestere köszöntőjében kihangsúlyozta: a matyó név kötelez és egyúttal felelősséget is jelent, hogy sajátos népművészetünk lehetőségeit kihasználjuk. Szólt Mezőkövesd mai nevezetességeiről, mint például a Hadas, a Mezőgazdasági Gépek Múzeuma, Kisjankó Bori és Takács Margit művészete, Takács István festőművésznek a matyó életet megörökítő alkotásairól. A matyóföld községeiről; Szentistván és Tard, ahol tájmúzeum is van. A környék fürdőhelyeiről: Bogács és Kács.

A felszólalók a tájegységek sajátosságairól, változatosságairól, a népművészet megszólító szerepéről beszélgettünk egymással. Arról is szóltak, hogy a hagyomány csodálatos eszköz a kezünkben. A népi értékek a forráshelyén igaziak. Felelősek vagyunk a megtartásáért. Meg kell akadályozni a szélsőségek megjelenését ezen a téren is. Küzdeni kell a vadhajítások ellen. Magunkat mutassuk meg a rendezvényeken. A minisztérium képviselője örömmel nyugtázta, hogy ez a tanácskozás Mezőkövesden volt.

Dr. Fügedi Márta a Herman Ottó Múzeum néprajztudósának gyökerei mezőkövesdiek. Az ősök teremtette értékekről nagy tisztelettel beszélt. Ajánlotta, hogy mindezeket tudományos hitelességgel kell feldolgozni. Jobban kell becsülni a helyi szorgalom teremtette alkotásokat. A mezőkövesdi Mezőgazdasági Gépek Múzeuma – egy szakmáját szerető házaspár életműve – külföldön nagyobb elismertségnek örvend. Aszalnokiak – benne Tiszafüred is – kész programmal álltak elő. A Bács megyeiek a XI. Dunamenti Folkloresztiválra készülnek, ahol tizenhét nemzet képviselője lesz jelen. Ez már a 96-os fesztiválra való felkészülést is szolgálja. Ebéd után a Hadas településen lévő táncpajtában a matyó Pávakör és a fiatalok Tímár Sándor: Bükkaljai táncok bemutatásával adott ízelítőt a táj népművészeti értékeiről.

Jelen volt Szajlai Sándor bogácsi polgármester is, aki kérdésünkre elmondotta, hogy az önkormányzat döntése alapján az EXPO-hoz a gyógy-idegenforgalommal kapcsolódunk. A jól sikerült I. Bükkaljai Borverseny továbbfejlesztése is sikerrel kecsegtet. A mezőkövesdi tanácskozáshoz kapcsolódva az eddigi sikeres nemzetközi népdalos találkozón – Víg Rudolf népzene-tudós falujában – részvételre kötelez.

Hegy Imre

Az Alabástrom panzió Bogács egyik legszebb épülete

Bogácsi Nyár

Bogács Község Önkormányzatának
lapja

Szerkeszti:

a Szerkesztőbizottság

Felelős kiadó:

Szajlai Sándor polgármester

Szedés: GARAMOND

Kiadványszerkesztő Stúdió

Eger, Tízeshonvéd u. 15.

Telefon: 36/312-631

Nyomás: Nyomdász BT

Eger, Petőfi Sándor u. 19.

Telefon: 36/313-859